

Herziening vergoedingen voor leden van de Bezwaarschriftencommissie en de Cliënten Advies Raad

De huidige Verordening geldelijke voorzieningen raads- en commissieleden ziet op de vergoedingen van leden van raadscommissies, en op de vergoedingen van leden van *andere* commissies, te weten de Cliëntenadviesraad (hierna: CAR) en leden van de bezwaarschriftencommissie (hierna: bezwaarcie).

Van de gelegenheid dat de raad de verordening wil aanpassen ten aanzien van de vergoedingen van de raadscommissieleden, wil het college graag gebruik maken om de verordening ook tegen het licht te houden, waar het gaat om de vergoedingen voor leden van de CAR en leden van de bezwaarcie.

Sinds jaar en dag bestaat er immers samenhang tussen de vergoedingen die raadscommissieleden ontvangen en de vergoedingen die aan leden van de CAR en de bezwaarcie worden verstrekt. Bovendien is geconstateerd dat de vergoeding die gemeente HHW aan de leden van de bezwaarcie verstrekt, beduidend hoger is dan de vergoedingen die andere gemeenten verstrekken aan dergelijke commissies.

Daarnaast wordt ten aanzien van de CAR en de bezwaarcie verschillend omgegaan met onkostenvergoedingen, waarvoor geen rechtvaardiging lijkt te bestaan. Bovendien wordt bij de berekening van de vergoeding voor de leden van de CAR en de bezwaarcie een brutering toegepast, die niet terug te voeren is op de verordening. Dit dient te worden rechtgetrokken.

Hierna wordt eerst het wettelijk kader geschetst. Daarna wordt aangegeven wat de huidige vergoedingen voor de diverse commissies zijn. Vervolgens doen wij u een voorstel voor de toekomstige vergoedingen van de leden van de CAR en de leden van de bezwaarcie.

De wettelijke regeling

Artikel 96 eerste lid Gemeentewet bepaalt dat commissieleden een bij verordening vastgestelde vergoeding krijgen voor:

- Het bijwonen van vergaderingen
- Reis- en verblijfkosten

Bij Algemene maatregel van Bestuur zijn nadere regels gesteld, te weten in het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden. In dit verband is van belang dat bij dit besluit de vergoedingen voor commissieleden voor het bijwonen van vergaderingen zijn gemaximeerd. Verder staat in dit besluit dat de raad in sommige gevallen bij verordening naar boven kan afwijken van de maximumbedragen. Dat kan in de volgende gevallen:

- Het commissielid is benoemd wegens zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie.
- De vergoeding staat niet in redelijke verhouding tot de zwaarte van zijn taak en de omvang van de te verrichten arbeid.

De huidige vergoedingen voor de leden van de Raadscommissies, de CAR en de bezwaarcie

Vergoeding voor bijwonen vergaderingen raadscommissies

Raadscommissieleden hebben ingevolge de verordening zoals die laatstelijk is vastgesteld in 1996, recht op een vergoeding van FI 25,00 per vergadering. Uit het dossier blijkt dat het bedrag van FI 25,00 hoogstwaarschijnlijk per abuis in de huidige regeling terecht gekomen is. Uit het dossier blijkt dat hoogstwaarschijnlijk is bedoeld de regeling te handhaven zoals die voor die tijd gold, te weten 100% van de vergoeding zoals die voor de toepasselijke gemeenteklasse (te weten klasse 4 (50 001 – 100 000 inwoners)) is vastgesteld door de minister in het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden. De verordening is dan ook sinds jaar en dag op die wijze uitgevoerd. Concreet komt dit neer op een bedrag ad € 92,35 (peildatum 10-4-2013) per vergadering.

Vergoeding voor bijwonen vergaderingen CAR en bezwaarcie

De vergoedingsystematiek voor de CAR is hetzelfde als voor de bezwaarcie. In beide situaties wordt afgeweken van de maximale vergoeding (100%). De voorzitters krijgen 200% van het door de minister vastgestelde maximum voor commissieleden, zoals vermeld in het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden. De overige leden krijgen 150% van dit bedrag. Bij de vaststelling van deze vergoedingen is indertijd niet nader gemotiveerd hoe men tot deze percentages is gekomen.

Vervolgens vindt er een brutering plaats op deze bedragen, als het gaat om de vergoedingen voor de leden en voorzitters van de CAR en de bezwaarcie. Concreet komt dat neer op (peil 10-4-2013) een bedrag ad € 318,45

voor de voorzitter, en een bedrag ad € 238,84 voor een lid, per vergadering. Deze brutering is niet te herleiden tot enige bepaling uit de verordening.

Reis- en verblijfskosten en overige onkostenvergoedingen CAR en bezwaarcie

In de Verordening op de CAR staat dat "Reiskosten en andere relevante kosten gemaakt voor activiteiten van of in opdracht van de CAR, vergoed worden op declaratiebasis". In de aanstellingsbrief van de CAR-leden staat vervolgens: "Eventuele reiskosten worden vergoed volgens gemeentelijke regeling". Onbekend is welke regeling hiermee wordt bedoeld. In de praktijk declareren deze leden echter reiskosten á € 0,28 per kilometer en daarnaast parkeerkosten. Bovendien krijgen deze leden jaarlijks € 50,- vergoed voor kantoorkosten. De leden van de bezwaarcie ontvangen geen vergoeding voor reiskosten of andere onkosten.

Voorstel voor de toekomstige vergoeding leden CAR en bezwaarcie

In het verleden is de vergoeding die raadscommissieleden ontvangen, steeds uitgangspunt geweest voor het vaststellen van de vergoeding die leden van andere commissies ontvangen (zij ontvingen 150% dan wel 200% van de vergoeding van de raadscommissieleden).

In het raadsvoorstel d.d. 25 juni 2013 (RB2013122 ("Aanpassen raadsverordeningen") wordt een gemotiveerd voorstel gedaan om de hoogte van de presentiegelden voor raadscommissieleden naar beneden bij te stellen. De voorgestelde toekomstige vergoeding bedraagt voortaan 100% van de maximale vergoeding zoals die door de minister is vastgesteld, voor gemeenteklasse 3 (20 001 – 50 000 inwoners) in plaats van gemeenteklasse 4 (50 001 – 100 000 inwoners). Dat betekent concreet een vergoeding van € 75,05 in plaats van € 92,35 (prijsspeil 10-4-2013).

Indien uw raad instemt met de verlaging van de vergoeding voor de raadscommissieleden, is het niet verstandig om voor wat betreft de vergoedingen voor de leden van de CAR en de bezwaarcie te blijven aanhaken bij de vergoeding voor raadscommissieleden. Immers, dat zou een forse terugval betekenen voor de leden van de CAR en de bezwaarcie. Zo fors, dat gemeente Heerhugowaard in dat opzicht uit de pas zou gaan lopen ten aanzien van andere gemeenten. Dat is ongewenst.

Dat neemt niet weg dat wij betwijfelen of de hoogte van de huidige vergoedingen voor leden van de CAR en de bezwaarcie, terecht is. Daarom doen wij u hieronder stapsgewijs een voorstel, waarbij strikt de criteria worden gevolgd die de wet daarvoor geeft. Er wordt daarbij nog wel gekeken naar het onderlinge verband met de verlangde inzet en deskundigheid van raadscommissieleden en leden van overige commissies, maar als het gaat om leden van de CAR en de bezwaarcie wordt wel aangehaakt bij de juiste, van toepassing zijnde gemeenteklasse. Op die manier komen wij tot een vergoeding die goed te rechtvaardigen is en die niet significant afwijkt van de vergoedingen die andere gemeenten geven.

De criteria die worden genoemd in het Rechtspositiebesluit, welke een rol mogen spelen bij het eventueel hoger vaststellen van de maximum vergoeding zijn de volgende: **(1)** bijzondere beroepsmatige deskundigheid, **(2)** zwaarte van de taak, **(3)** omvang van de te verrichten arbeid. Hierna wordt afzonderlijk ingegaan op deze criteria en apart over de rol van de voorzitters **(4)**. Daarbij wordt als basis de vergoeding gehanteerd die de raadscommissieleden krijgen (100% van de maximale vergoeding, maar dan van gemeenteklasse 4) en wordt nader gemotiveerd indien er aanleiding is gebruik te maken van de mogelijkheid die het Rechtspositiebesluit biedt om een hogere vergoeding vast te stellen.

Ad 1. Bijzondere beroepsmatige deskundigheid

Zowel de leden van de CAR als de leden van de bezwaarcie worden geselecteerd op hun bijzondere beroepsmatige deskundigheid. Daar waar bij de bezwaarcie wordt geselecteerd op juridische kennis en ervaring, wordt bij de CAR geselecteerd op expertise en ervaring op maatschappelijk en sociaal gebied. Lidmaatschap van de CAR vereist maatschappelijke betrokkenheid, affiniteit met de doelgroep en sociale bevoegdheid. Bij de CAR wordt daarnaast relevante deskundigheid en ervaring gevraagd.

Wel is er verschil in opleidingsniveau tussen de leden van de CAR en de bezwaarcie. Doorgaans is binnen organisaties een verband te leggen tussen opleidingsniveau en beloning, omdat een hoger opleidingsniveau in de regel ook gepaard gaat met een hogere verantwoordelijkheid. Hier is echter niet in te zien dat er verschil is in de mate van verantwoordelijkheid die beide commissies dragen. Beide commissies adviseren een bestuursorgaan. De bezwaarcie adviseert (voornamelijk) het college, de CAR adviseert (voornamelijk) de raad. De bezwaarcie adviseert ten aanzien van genomen besluiten, de CAR ten aanzien van voorgenomen beleid. De complexiteit van de materie die de beide commissies moeten doorgronden is niet wezenlijk verschillend.

Dit criterium op zich geeft naar onze mening dan ook onvoldoende reden onderscheid te maken tussen de vergoeding van leden van de CAR en de leden van de bezwaarcie.

Anders dan de leden van de CAR en bezwaarcie wordt van de voorzitters van de CAR en de bezwaarcie wel een grotere mate van beroepsmatige deskundigheid wordt verwacht. Die extra deskundigheid zit hem niet zozeer in de verlangde kennis, maar in extra vaardigheden/competenties.

Ad 2. Zwaarte van de taak

Ook de complexiteit van de te doorgronden materie verschilt niet wezenlijk als het gaat om de CAR dan wel de bezwaarcie. Beleidsstukken zijn dikwijls even lastig te beoordelen als besluiten, verweerschriften, en bezwaarschriften e.d.. Op basis van het criterium zwaarte van de taak zien wij dan ook geen reden om onderscheid te maken tussen de vergoeding van de leden van de CAR en de leden van de bezwaarcie.

Ad 3. Omvang van de te verrichten arbeid

Als we kijken naar de (geschatte) omvang van de te verrichten arbeid is er wel een verschil te zien.

Leden (niet zijnde voorzitters) van de CAR besteden naar schatting zo'n 4 tot 6 uur per vergadering aan het commissielidmaatschap. Dit omvat het bijwonen van de vergadering, de voorbereiding van de vergadering, het incidenteel bijwonen van congressen, het verrichten van "veldwerk" en is inclusief de werkzaamheden die periodiek in het kader van een werkgroep worden verricht (de CAR heeft verschillende werkgroepen ingesteld, waar kwesties op een bepaald taakveld worden voorbereid).

Leden (niet zijnde voorzitters) van de bezwaarcie besteden naar schatting 8 uur per vergadering. Dit is opgebouwd uit ruim drie uur vergaderen en 4,5 uur voorbereiding (gemiddeld 3 zaken per vergadering x 1,5 uur voorbereiding).

Gelet op dit verschil is een hogere vergoeding voor de commissieleden van de bezwaarcie ten opzichte van de vergoeding voor de CAR-leden te rechtvaardigen.

Daarbij is tevens gekeken hoe de werkzaamheden van de CAR-leden (niet zijnde de voorzitter) zich verhouden tot de werkzaamheden van de raadscommissieleden. De CAR-leden worden weliswaar aangetrokken wegens hun bijzondere beroepsmatige deskundigheid, maar de omvang en de zwaarte van de werkzaamheden is daarentegen minder dan die van raadscommissieleden. Raadscommissieleden besteden naar schatting gemiddeld 9 uur per week aan hun commissielidmaatschap. Het is dan de vraag of het gerechtvaardigd is dat CAR-leden 150% van de maximale vergoeding krijgen en raadscommissieleden 100%.

Ad 4. Rol van voorzitters

Tot slot is afzonderlijk de rol van de voorzitter van de CAR en van de bezwaarcie bekeken.

In beide commissies is de rol van de voorzitter aanzienlijk groter dan die van de leden. Er wordt van hen niet zozeer meer expertise verwacht, maar wel speciale vaardigheden/competenties. Duidelijk is voorts dat hun taak zwaarder is (ter zitting wordt van hen meer inzet gevraagd), en dat de omvang van hun werkzaamheden groter is. De verwachting is dat zij zich grondiger in de materie verdiepen en duidelijk is dat zij ook meer nawerk hebben van de vergaderingen. De voorzitter van de bezwaarcie controleert het verslag en het advies en vult dit zonedig aan alvorens het richting het college wordt verzonden. Ook heeft hij een grote rol bij de totstandkoming van jaarrapportages. De voorzitter van de CAR is ook belast met dergelijke administratieve bijkomstigheden, is aanwezig bij de maandelijks vergaderingen van de commissie Maatschappelijke Ontwikkeling en neemt voorts deel aan regionale bijeenkomsten van adviescommissies van andere gemeenten, vergelijkbaar aan de CAR. De schatting is dat de voorzitters twee maal zoveel tijd investeren als de leden.

Voorstel toekomstige vergoedingen voor leden van de CAR en de bezwaarcie, concreet

Gelet op het bovenstaande wordt het volgende voorstel gedaan (zie hieronder tabel I).

Tabel 1

Wie	Berekening	Vergoeding bruto nieuw	Toelichting	Vergoeding bruto oud
Raadscie	100% van het max. van gemeenteklasse 3	€ 75,05	Dit is het wettelijk maximum van gemeenteklasse 3. Heerhugowaard valt echter in klasse 4. Betreft keuze van de raad.	€ 92,35
Lid CAR	100% van het max. van gemeenteklasse 4	€ 92,35	Er wordt meer deskundigheid verlangd dan van raadscommissieleden, maar omvang en zwaarte van het werk is minder. Voorstel is daarom gelijke vergoeding als raadscommissieleden, zij het uitgaande van klasse 4.	€ 238,84

Vz CAR	175% van het max. van gemeenteklasse 4	€ 161,61	Er wordt meer deskundigheid verlangd dan van CAR-leden en omvang en zwaarte van het werk is het dubbele. Voorstel is daarom 175% t.o.v. CAR-leden.	€ 318,45
Lid bezwaarcie	175% van het max. van gemeenteklasse 4	€ 161,61	Er wordt evenveel deskundigheid verlangd als van CAR-leden, maar omvang en zwaarte van het werk is het dubbele van CAR-leden. Voorstel is daarom vergoeding 175% t.o.v. CAR-leden.	€ 238,84
Vz bezwaarcie	306 % van het max. gemeenteklasse 4	€ 282,82	Er wordt meer deskundigheid verlangd dan van de leden van de bezwaarcie en omvang en zwaarte van het werk is het dubbele. Voorstel is daarom 175% t.o.v. leden van de bezwaarcie (welke 175% van het maximum voor raadscommissieleden bedraagt -> 175% van 175% = 306%).	€ 318,45

Let op!: In dit voorstel wordt uitgegaan van de situatie dat de brutering zoals die nu plaatsvindt, niet langer wordt uitgevoerd. Deze brutering was in feite niet meer dan een extra verhoging. Daar waar voorheen werd gesproken van een vergoeding van 200% van het maximum, betrof dat in feite een vergoeding van 345% van het maximum! Na afdracht van de verschuldigde loonheffing bleef *netto* 200% van het maximum over. Om de discussie zuiver te houden, wordt de brutering buiten beschouwing gelaten.

Bij dit voorstel is het uitgangspunt gehanteerd, dat commissieleden die twee keer zoveel arbeid verrichten als andere commissieleden, niet een vergoeding ontvangen die twee keer zo hoog is, maar 175%. Het lidmaatschap van een commissie is immers een nevenfunctie; uitgangspunt van de wetgever is dat deze leden een vergoeding ontvangen, wat wezenlijk anders is dan bezoldiging.

Getracht is een vergelijking te maken met de vergoedingen die andere gemeenten betalen aan commissieleden. Het resultaat hiervan is opgenomen in Tabel II, Een vergelijking tav de vergoedingen voor leden van commissies als de CAR zoals wij die in HHW kennen, is niet eenvoudig te maken. Niet iedere gemeente kent een soortgelijke commissie. Vergoedingen voor leden van deze commissies worden in ieder geval niet afzonderlijk benoemd in de verordeningen waarin vergoedingen voor commissieleden zijn geregeld. Uit de vergelijking tav de vergoedingen voor leden en voorzitters van bezwaarschriftencommissies, volgt in ieder geval dat ons voorstel alleszins redelijk is.

Tabel II Vergelijk enige andere gemeenten

Gemeente	Type commissie	Hoogte vergoeding
Smallingerland	Raadscommissie	100% van het wettelijk max.
	Overige commissies	220% van het wettelijk max.
Ferwerderadiel	Raadscommissie	100% van het wettelijk max.
	Bezwaarcommissie	160% van het wettelijk max.
Sint Michielsgestel	Raadscommissie	100% van het wettelijk max.
	Cie rechtsbescherming	200% van het wettelijk max.
Hengelo	Raadscommissie	100% van het wettelijk max.
	Bezwaarcommissie	167% van het wettelijk max.
	Vz bezwaarcommissie	202% van het wettelijk max.
Nijmegen	Raadscommissie	100% van het wettelijk max.
	Bezwaarcommissie	195% van het wettelijk max.
	Vz bezwaarcommissie	230% van het wettelijk max.
Almere	Raadscommissie	100% van het wettelijk max.
	Bezwaarcommissie	100% van het wettelijk max.
	Vz bezwaarcommissie	200% van het wettelijk max.
Hardinxveld-Giesendam	Raads- en overige commissies	100% van het wettelijk max.
	Vz bezwaarcommissie	150% van het wettelijk max.

Uitgaande van dit voorstel worden alle vergoedingen verlaagd. We stellen voor om voor wat betreft de vergoedingen van de leden van de CAR en leden van de bezwaarcie een overgangsregeling te hanteren, waarbij de huidige vergoedingen in drie jaar worden teruggebracht, in gelijke stappen: de eerste wijziging gaat in per 1 januari 2014 (75%), de volgende wijziging per 1 januari 2015 (50%) en de laatste per 1 januari 2016 (25%).

Overige vergoedingen: reiskosten en andere onkosten

Tot slot is gebleken dat er nog een laatste ongelijkheid bestaat tussen de leden van de CAR en de leden van de bezwaarcie, die vanuit het verleden niet verklaren is.

De leden van de CAR ontvangen een vergoeding voor reiskosten. De maatstaf die in de praktijk gehanteerd wordt, is dat reiskosten op declaratiebasis worden vergoed (€ 0,28 per kilometer) evenals parkeerkosten. Tot slot ontvangen zij eenmaal per jaar € 50,00 voor kantoorkosten (denk aan kosten voor pennen, papier, printer e.d.). De leden van de bezwaarcie ontvangen geen reis- en onkostenvergoedingen.

Die ongelijkheid dient rechtgetrokken te worden. Feit is dat beide commissies nagenoeg alle stukken van de gemeente ontvangen. Van zelf printen of kopiëren is nauwelijks sprake. Gelet hierop wordt voorgesteld om de jaarlijkse vergoeding voor kantoorkosten te schrappen met ingang van 1 januari 2014. Hiervoor is vereist dat artikel 13 van de Verordening op de Cliënten Advies Raad wordt geschrapt. Ook artikel 14 van deze verordening, waarin nu nog bepalingen zijn opgenomen over de presentiegelden van de CAR-leden, moet worden gewijzigd. Volstaan kan worden met een verwijzing naar de Verordening voorzieningen raads- en commissieleden. De vergoedingen voor leden van de CAR worden immers daar uitputtend geregeld.

De vergoeding van reiskosten dient eveneens voor alle commissieleden gelijkgesteld te worden. Voorgesteld wordt om de vergoeding van reiskosten op gelijke wijze te regelen als voor ambtenaren die in dienst zijn van de gemeente. Dit betekent dat commissieleden die in de gemeente woonachtig zijn, geen recht op vergoeding krijgen. Commissieleden die meer dan 10 km vanaf de locatie van het gemeentehuis wonen, ontvangen een vergoeding van € 0,10/km. Dit strookt met het streven naar duurzaamheid van de gemeente. Een uitzondering kan worden gemaakt voor commissieleden die in gemeente Heerhugowaard wonen, maar die wegens een beperking niet per fiets naar het gemeentehuis kunnen komen.

Aangezien de commissieleden niet elke maand evenveel vergaderingen bijwonen, zullen deze reiskosten op declaratiebasis worden vergoed. Om de administratieve lasten te beperken, vindt uitbetaling éénmaal per jaar plaats. Gelet op het geringe bedrag, is dat niet bezwaarlijk. Dit voorstel betekent een versoering voor leden van de CAR. Voorgesteld wordt deze wijziging in 1 keer in te laten gaan per 1 januari 2014.

Inwerkingtreding wijzigingen

De voorgestelde besluiten betekenen een versoering, voor de verschillende betrokkenen in verschillende mate. Het is daarom gewenst niet alle wijzigingen per direct door te voeren. Voor sommige onderdelen wordt een overgangstermijn in acht genomen.

De huidige vergoedingen t.a.v. de leden en voorzitters van de CAR en de bezwaarcie worden in drie jaar teruggebracht, in gelijke stappen: de eerste wijziging gaat in per 1 januari 2014 (75%), de volgende wijziging per 1 januari 2015 (50%) en de laatste per 1 januari 2016 (25%). De wijzigingen ten aanzien van de vergoedingen reiskosten en kantoorkosten gaan in per 1 januari 2014.